

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dotychczas jest drukowana Broszura, plama lub piytkowki i szabwle. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Broszura kwartalną na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 3 sr. 48 kr., na pocztamtę lwowską 5 sr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 sr. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Do datka do Gazety Lwowskiej obejmaie doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku piaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) 20 pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery piaci się wedle tego, ile na wysyłany druk obrachowane miejsca są. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmaie tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 126. 21. października 1844.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: Pobyt Ludwika Filipa w Windsor i przyozdobienie tegoż Króla insygniami orderu Podwiązki. — Adresy do Ludwika Filipa. — Odroczenie parlamentu.

Francyja: Odpowiedź *Journalu des Debats* dziennikom opozycyjnym z powodu podróży Króla do Anglii.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Jarosławia. — Z Sadagóry. — Z Wrocławia. — Instytut agronomiczny w Marymoncie pod Warszawą.

Sprawozdanie galicyjskiego stanowego Towarzystwa kredytowego po koniec 1go półrocza 1844 roku.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 12. października. O przybyciu Jego Mości Króla Francuzów do Windsoru i przyjęciu go tamże, donosi dziennik *Globe* co następuje: »Uderzenie w dzwony i królewskie salwy oznajmiły przybycie Króla do Windsoru. Zaraz po przybyciu dostojnych gości udali się: Królowa i książę Albert, Król Francuzów, księżna Kent i książę Montpensier do białego pokoju na śniadanie, w tymże samym zamiarze poszła także i świta tudzież inni obecni do dwóch przyległych pokoi. O godzinie siódmej dano w jadalnej sali obiad. Stół, który sztucznymi kwiatami i donicami, tudzież innymi ozdobami bogato przystrójono, rozjaśniony był wspaniałe jarzącym światłem w złotych świecznikach. Przepyszny chłodnik wina Jérzego IV. stał na środkowym oknie sali. Podczas objadu przegrywała muzyczna banda konnej gwardyi; później przybyła

do zamku prywatna kapela Królowej i odegrała kilka utworów muzycznych. Po skończonej uczcie doręczył Król Ludwik Filip Królowej Wiktorii *Album*, w którym są przedstawione główne sceny przeszłorocznego jej pobytu w Eu. Piękne to dzieło było bardzo podziwiane. W ciągu wieczora odegrała królewska muzyka pokojowa kilka, powiększłej części narodowych francuzkich utworów muzycznych. Król rozmawiał długo z Sir Robertem Peel, lordem Aberdeen tudzież z innymi, a Królowa i książę Albert z swojej strony z adjutantami i świtą Króla. Nazajutrz dnia 9go o godzinie trzeciej poszedł Król wraz z Królową na tarasy zamkowe na przechadzkę; potem zwidzili oboje kaplicę ś. Jérzego i karmniala Wolsey, holendernią i karmnik drobiu (*aviary*). Pan Guizot, hrabia Saint-Aulaire, Sir Robert Peel, lord Aberdeen tudzież inni panowie i damy dworskie składali świtę. Król prowadził Królowę pod ramię. Ponieważ zabrakło miejsca na niepokodę, więc udali się w powozie do Frogmore-Logde, do księżnej Kent, gdzie Król prawie całą godzinę bawił. Książę Montpensier ruszył już zrana do Londynu, żądając aż na obiad powrócić. Obiad ten dano o godzinie siódmej w sali ś. Jérzego, gdzie stół przyozdobiony był wszystkimi kosztownościami angielskiego skarbu. Królowa siedziała między Królem i księciem, jego synem; naprzeciw niej książę Albert między hrabiną Sainte-Aulaire i lady Dundas; pan Guizot hrabia Aberdeen, hrabia Saint-Aulaire i książę Wellington zajmowali poblizkie miejsca. Liczba wezwanych gości wynosiła w ogóle 52 osób, między temi kilku ministrów z małżonkami, z ciała dyplomatycznego prócz francuzkiego ambasadora był tylko ambasador neapolitański, książę Castelcicala. Po obiedzie był koncert.

Dnia 11. października licznie zebrana kapitała orderu Podwiązki w zamku Windsor, przy-

jęła Jego Mości Króla Francuzów za członka towarzystwa tegoż orderu, a Jój Mość Królowa Wiktoryja przyozdobiła go insygniami. Ceremonija ta odbyła się o godzinie drugiej po południu w tronowej sali pod przewodnią Królowej i z zwyczajnemi formalnościami w obec następujących kawalerów: Jego Król. Mości księcia Alberta, księcia Cambridge, książąt Rutland i Wellington, margrabiego Anglesey, księcia Devonshire, margrabiego Exeter, księcia Buccleugh, margrabiów Lansdowne i Westminster, książąt Beaufort i Buckingham tudzież margrabiego Salisbury. Kawalerowie zajęli miejsce przy nakrytym aksamitną purpurą stole kapituły, od przodu tegoż stołu stało królewskie krzesło dla Jój Mości Królowej, obok której po prawej ręce siedział Król Ludwik Filip. Za nimi, na stopniach tronu, stali ze świty Króla Francuzów pan Guizot, admirał Mackau, generał Athalin, generał Rumigny tudzież inni, a angielskich ministrów Sir Robert Peel i hrabia Aberdeen, na przeciwnym zaś rogu sali znajdowali się na tej uroczystości księżna Kent, księżna Cambridge, dziedziczny wielki książę z dziedziczną wielką księżną Meklenburg-Strelitz i książę Montpensier. Akt ceremonii tej zależał najszczególniej na tem, że kanclerz kapituły tegoż orderu, biskup Oxfordzki, na rozkaz Jój Mości Królowej odczytał nowy statut, którym istnące dotychczas statuta o tyle zmieniono, ile było potrzeba, aby Jego Mości Ludwika Filipa, Króla Francuzów mianować kawalerem najszlachetniejszego ze wszystkich orderu Podwiązki. Poczem obaj najstarsi kawalerowie, to jest książę Albert i książę Cambridge prowadzili Króla do sali na krzesło po prawej ręce Królowej, naprzód zaś postępowali Sir Charles Young, jako herald i Sir August, William James Clifford jako wielki mistrz orderu z insygnijami na purpurowém aksamitnym wezgłowi. Królowa i kawalerowie przyjęli nowego królewskiego członka stojąc, a gdy tenże zajął swe miejsce, oznajmiła Jój Królowa Mość zgromadzeniu przyjęcie go do kapituły orderu, sama zaś w asystencyi księcia Alberta i księcia Cambridge podczas błogosławieństwa kanclerza, włożyła doręczone jój na klęczkach insygnija, na kolano i na ramię nowo-mianowanego kawalera. Po skończonej ceremonii udało się całe zgromadzenie na śniadanie, a pod wieczór obchodzono w sali ś. Józego nadanie tego orderu sutą ucztą z nadzwyczajnym przepychem.

Dnia 11. zrana municypalność Windsoru doręczyła Królowi Francuzów adres powitania, na który Król dał takąż samą odpowiedź jak w Portsmouth, a w której między innymi rzekł, iż poczytuje sobie za szczęście, że tak ocenionem widzi tutaj swoje usiłowanie przywrócenia między Francją i Angliją przyjacielskich i spokojnych stosunków, że Francya nie ma nic od Anglii, Anglija zaś nic od Francyi do żądania, jak tylko serdecznej zgody i t. d. Również i rada gminy londyńskiej uchwaliła adres do Króla.

Co się tyczy pobytu Króla Francuzów w Anglii, pisma publiczne wyjąwszy dzienniki ściśle ministeryjalne, zachowują się spokojniej i z większym umiarkowaniem, niż się z początku po jednomyślnych ich pochlebstwach dla osoby Króla spodziewano. Zajmują się one tylko osobistemi przymiotami królewskiego gościa, przez które ta wizyta dla angielskiego ludu zaszczyt przynosi, jednakże wystrzegają się tym odwiedzinom, jako znamię wzmocnionego między Angliją i Francją przymierza, nazbyt pośpiesznie przypisywać polityczne znaczenie.

Parlament został znowu dnia 10. października *pro forma* w zwyczajny sposób aż na dzień 12. grudnia odroczonej.

Pisma londyńskie z dnia 7. października donoszą o nowym sporze, który się wszczął między Anglikami a dowodzącymi na Wyspach towarzyskich francuzkimi oficerami. Wiadomość ta nadeszła z brygiem *Arachne*, który miasto Sydněj w Nowej południowej Walii dnia 6. czerwca opuścił. Zdaje się, że gdy kapitan Bell, który dnia 7. maja przybył do Tahity, wzbierał się uznać władzę francuzką, tedy p. Bruat zagroził mu, że przeciw niemu użyje przemocy, co większa, slychać nawet, że porucznika Rose trzymano przez kilka godzin na pokładzie francuzkiej fregaty. Królowa Pomare i małżonek jój znajdowali się ciągle na pokładzie francuzkiego wojennego statku *Basilisk*.

Francyja.

Z Paryża dnia 11go października. Nieumiarkowane zaczepki i łajania dzienników opozycyjnych wszelkiej barwy z powodu podróży Króla do Anglii, spowodowały *Journal des Debats* do następującej w jego wczorajszym numerze odpowiedzi: »Tak jest, my uznajemy to: gdyby to być mogło, iż byliby się omyłono za granicą, gdyby ducha opozycji poczytano za ducha Francyi, wtedy powziętoby bardzo smutne, bardzo poślednie o Francyi wyobrażenie. Wtedy słusznie mianoby nas za

szukający tylko zamieszania i niepokoju, za nadęty próżnością i na nieuleczoną donkiszoteryję chorujący naród. Całej Europie wiadomo, że Francya, dzięki mądrości jej rządu, cieszy się tak niesłychanym wzrostem i wolnością, jakich w innych krajach nie ma przykładu, wiadomo jej, że ten rząd, utrzymując powszechny pokój, nigdzie ani naszym interesom ani naszej godności ubliżyć nie daje; wiadomo jej, że niedawno nowe zwycięstwa nasz oręż w Afryce uświetniły i nasze panowanie w Algierji wzmocniły; słowem cała Europa zgadza się i z uwielbieniem uznaje tego uprzejmego, liberalnego, pokój kochającego księcia, który na tém zasadza swoją chlębę, że rząd jego niesplamił się żadną z tych zbrodni, które polityka za nadto długo uniewinniła a głupota ludzi nieraz do pocztu wielkich czynów liczyła. Cóżby teraz pomyślała sobie o nas Europa, gdyby — oceniając Francję podług zeznań opozycji — mogła sądzić, że my jesteśmy niecierpliwi, że chcemy wydobyc się ze stanu pokoju i spoczynku, że nam się sprzykrzyło już nasze szczęście; że nas nudzi wolność połączona z porządkiem; że pragniemy dramatu rewolucyj, dramatu wojny? Cóżby sobie pomyślała Europa, gdyby krzyk opozycji poczytała za krzyk całego kraju? — ten krzyk opozycji, która nie widzi, lub nie chce wiedzieć, że te honory, jakich w tej chwili doznaje w obcym kraju ukoronowany reprezentant Francji i rewolucji lipcowej, są honory samej Francji i lipcowej rewolucji wyświadczone? Nie masz wątpliwości, iżbyśmy się narodom europejskim wydali w tym przypadku bardzo małymi, bardzo nikczemnymi i bardzo niezdatnymi do używania prawdziwej sławy i prawdziwej wolności. Wszystkie narody szanują i poważają się same w swoim rządzie. Słusznie chlubi się Anglija swoją arystokracją, swoją parlamentową formą rządu; Rosyjanie ojcem zwą swego Cara; a we Francji, — tak należałoby powiedzieć, gdyby nasz kraj znano tylko z dziełników opozycyjnych, — jest taki naród, który niczem się nie trudni, jak tylko aby swój rząd, i samego siebie znieważył. Gdyby zawierzono opozycji, tedy prawie od piętnastu lat nie miałaby Francya jak tylko lekkiewiczów i zdrajców swoimi ministrami. A przecież ci ministrowie wyszli z łona narodu; są to synowie jej rewolucji i wolności; Francya wyznacza ich do wyboru monarchy; Francya wznosi ich i obala. Gdybyśmy chcieli zawierzyć słowom opozycji, tedy głębokie zepsucie toczy wnętrzości naszego kraju; to zepsucie zniszczy jego potęgę. Depu-

towani, których Francya mianuje, zaprzędają się po większej części rządowi, który także sam egoizmowi i bojaźni jest zaprzędany. Sądziłbyś, że ten kraj ma upodobanie w przedstawianiu swojej projoniej hańby i że chce wmówić, że jego lud jest bez cnoty i bez energii, że jest wycieńczony dawną sławą, i że już sprawiedliwych i nb wielkich mężów wydać nie zdoła. Wszędzie w całym świecie przypisują to naszym ministrom za zaszczyt, że utrzymali pokój, a opozycja nazywa hańbą ten pokój. Świat podziwia pomyślność Francji, — a oni piętnują materializmem tę pomyślność. Porządek, którym cieszyć, którym chlubić się powinniśmy, gdyż nie było to tak łatwą rzeczą zaraz po rewolucji przywrócić go, ten porządek poczytują za pogwałcenie; nasza wolność ma być częścią marą; nasze instytucje głoszą być matactwem, które na omamienie jest wyrachowane. Wszyscy mężowie zalecający się talentem byli wystawieni na próbę; opozycja uznała ich wszystkich za niezdatnych do rządzenia wielkim krajem. Minister, nad którym się ona tej chwili najbardziej pastwi, jest największym dyplomatykiem Francji. Cóżto jest za naród tak zawistny swjej własnej sławie? Czyż się obawia, aby Europa nazbyt go nie szanowała? Toż musimy sądzić, że Francya na zawsze jest niezdolną rządzić sama sobą? I tożto jest całym owocem konstytucyjnych swobód, za które tyle krwi przelano? Takimi kolorami przedstawia nas opozycja całemu światu. Ale na szczęście jest jedna rzecz, o której bardzo dobrze wiedzą za granicą, to jest, że ta hałasująca opozycja, z małymi wyjątkami, jest bez przekonania i bez prawdziwej namiętności. Cóż znajdziemy u niej, spojrzawszy na dno? Wiedzą o tém tak dobrze za granicą jak i u nas: nikczemną prywatę, drobiazgową zazdrostki! Ci ludzie, którzy Francję do wojny podlegają, oburzają się, gdy im nadajemy nazwisko partji wojennej, owoż w pewnej mierze mają słuszność, że się na to nazwisko oburzają. Zdrowy rozum mówi im, że taka wojna (jakić oni na pozór sobie życzą), byłaby wielką klęską dla całego świata. Gdyby im się powiodło wtrącić w nią swoją ojczyznę, wtedy byłiby oni najpiérwsi, którzyby serdecznie nad tém ubolewali. Pomyślność ich przywiodłaby ich do rozpaczcy. Oni rozjątrzą takie namiętności, które sami mają za złe i nieszczęsne. Oni ganią na głos to, co im sumienie pochwałać każe. Gdyby oni mniej wierzyli w mądrość rządu, który znieważają, w odwagę ministra, którego lekkiewiczem mianują, wtedy nie waży-

liby się z takim upodobaniem rozprawić o wojnie. Oni polegają na tém, że pan Guizot utrzyma pokój. Wojna, którą toczą, jest tylko wojną o posady. — Lecz gdyby im się z tém poduszczaniem lepiej powiodło, niż sami sobie życzą, — gdyby w końcu kraj miał się istotnie za znieważony? O wtedy, byłoby gorzej dla Francji; musiałaby ona, w jakikolwiekby sposób wydobyć się z tego kłopotu. Trzeba przecież — mówią ci ludzie — czémśiś być, a niebędąc ministrem, cóż czynić, jeżeli nie opozycyję? A więc odgrywajmy dziarsko naszą rolę opozycyjną! Król jedzie do Anglii; Królowa Wiktoryja najpierwsza odwiedziła go we Francji, cała Europa jest w natężonej uwadze; może niejedyn Król pęgląda niechętnie na ten znak zgody między dwoma rządami, które pokój świata w swoim ręku trzymają; konstytucyjny Król Francji otrzyma w wolnym kraju szczere dowody sympaty; my nie żyjemy już w tym czasie, w którym uchodziło za arcydzieło polityki obsypywać się grzecznościami, a potajemnie tylko na zniszczenie dybać; jestto wielkim wypadkiem, to uroczyste zbliżenie się rewolucyi z roku 1688 do rewolucyi 1830; ale pan Guizot jest ministrem! — Dla tegoto podróż do Anglii jest śmiertelnym ciosem dla naszej narodowej godności, i dla tegoto opozycyja dynastyczna przewyższa radykalną w wyrazie swego zamierzenia. Powiedzieliśmy już, że znają opozycyję za granicą; ale szczęściem dla nas, że tam także i Francyja znają; to nas zupełnie uspokaja. Nie obawiamy się, aby Francji z opozycyją nie zmieszano. Opozycyja postępuje sobie nikczemnie, obraźliwie, zawistnie; Francyja jest wielką i zgodliwą; musiałby ten być ślepym, ktoby jęj, po próbach, jakie odbyła przez lat czternaście, umiarkowania, ducha pokoju i głębokiej mądrości chciał odmówić. Francyja trzymała na wodzy rozpalone gniewem partyje; pozostawiła opozycyję, pomimo wszelkich podżegań, w niedołężnej mniejszości; nadała rządowi moc do przywrócenia porządku, utrzymania pokoju śród spisków, zamachów na życie, śród buntów i podstępów. Bez wsparcia Francji, byłżeby rząd zdołał to uczynić? Byłżeby on wstanie, przywieść do porządku głupstwami z r. 1840 rozjątrzone umysły? Któżby mu był dał tę większość? Rzecz niezawodna, iż świat powie, że wy jesteście niespokojne głowy, żeście nieczuli, kłótniwi ludzie; ale godność Francji na tém cierpieć nie będzie; wy nie jesteście Francyją; świat nie sądzi Francji podług waszj ga-

daniny; jęj sprawa nie jest waszą sprawą, i za to niebu dziękujemy,

NOWINY.

Znana już u nas z dawniejszych koncertów pianistka Julija Grunberg, w powrocie z Niemiec do Petersburga, daje w niedzielę dnia 27. b. m. w sali Towarzystwa muzycznego koncert na fortepianie. Jeden z tutejszych dyletantów przyczyni się do tego koncertu śpiewem, a artysta dramatyczny Dawson deklamacyją w polskim języku.

Czekają nas widowiska całkiem nowego rodzaju, to jest: tak zwany *optyczno-mechaniczny gabinet sztuk* w połączeniu z ruchomymi *fantazmagorycznemi przedstawieniami i brylantowemi kaleidoskopowemi obrazami*. Twórcą tego podziwienia godnego dzieła sztuki jest akademiczny malarz portretów jp. Jan Gebhardt: długich lat czasu i przeszło 12,000 zr. m. k. kapitału potrzebował ten artysta do wykończenia tego wszystkiego, przy pomocy ucznia swego Jana Pokornego. Przedstawię tych będzie 16 (przez 16 dni po sobie) w sali Towarzystwa muzycznego, a każde z nich zawierać będzie 3 oddziały: 1) Dowcipne fantazmagoryczne ruchome obrazy w zwierciadle, 2) Mały tanecznik na linie, wraz z zabawnym Bajazetem, 3) Kalejdoskopowe zmieniające się widoki gmachów i okolic, alegoryczne obrazy i inne przedmioty, w ogniu brylantowym. Pierwsze widowisko będzie dnia 24. listopada r. b. Dajemy o tém dlatego tak wcześniej wiadomość, że właściciel tego gabinetu począwszy od dnia dzisiejszego otworzył abonament na miejsca zamknięte, a to według upodobania na wszystkich 16 przedstawień, lub tylko na kilka. Oplatę za abonament (o połowę tańszą niż będą w swoim czasie bilety pojedyncze) przyjmuje kupiec tutejszy jp. Fryd. Faust.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencyi prywatnej).

Z Jarostawia, dnia 21. października. Tego-roczne zbiory odbyły się u nas przy ciągłych deszczach: to samo i teraz trapią nas one prawie codziennie, i przeszkadzają schowaniu owsa, kopaniu ziemniaków, robienia otaw i siejbie ozimiu. Nie zanosi się w tym roku na taniocę: żyto, owies i ziemniaki teraz już podrożały; bo też żyto i ziemniaki bardzo chybiły, a hre-

czka całkiem się nie udała. Z tém wszystkiém dziś jeszcze nie można nic o cenach na pewno powiedzieć, gdyż z tych wysokich cen, które teraz płacą za ziarno na wysiew dopióroco mlócone, nie można brać miary na przyszłość. Na konsumpcję idzie nieznaczna ilość zboża: na naszym ostatnim targu płacono za korzec pszenicy 9 zr., żyta 7 do 8 zr., jęczmienia 5 zr., owsa 3 zr.: w. w. Kłoniczynom nie tyle sloty szkodziły, nasienia tego będzie niemało, ale cóż kiedy teraz nie ma na nie kupca, a nawet i dalszego widoku pozbycia. — Wódki mało w tym roku gorzelnie pędzić będą, osobliwie w naszych okolicach, gdzie San wylewem swoim znacznie w ziemniakach wyrządził szkody. Niektórzy właściciele gorzelń, plany swoje podane do urzędu akcyzowego względem palenia wódki przez całą zimę, nazad poodbięrali, postrzegli się, że im ziemniaków za ledwie na kilka tygodni wystarczy; a może też trwożą ich wieści o *Towarzystwach wstrzemięźliwości*? Bądź co bądź, wódki mało w tym roku pędzić będą, i z téj przyczyny już podrożała, albowiem garniec 30-stopniowej okowitej płacą teraz po 24 kr. m. k.

Wełna popłaca bardzo w tym roku: gdzie tylko się pokaże, zaraz ją spekulanci rozchwytną i dobrze płacą, i mimo tego sami jeszcze w Białej a osobliwie w Wrocławiu 15 do 20 procentu zarobku mają. Dwory, które wełnę swoją wprost do Wrocławia, Hamburga, dalej jeszcze do Londynu wysłały, nieochybnie lepiej jeszcze wyjdą, gdyż wiadomości z tamtąd są coraz pomysłniejsze.

Z *Sadagóry*, dnia 20. października. Nad wszelkie spodziewanie mieliśmy na terazniejszym jarmarku 2890 wołów. W téj liczbie było przeszło 2000 sztuk z Multan, przed zamknięciem granicy wprowadzonych, reszta zaś były to woły besarabskie, jeszcze z przeszłego jarmarku pozostałe. W powyższej liczbie widzieliśmy także dość rosłe krowy. — Jarmark zaczął się dnia 13. b. m. i trwał aż do dnia dzisiejszego. Z Galicyi przybyło wielu za kupnem, jednak nie bardzo się rzucano, a to z obawy o zarazę, która już bardzo górę wzięła. Tak więc, nawet i tę małą liczbę wołów nie ze wszystkiém rozkupiono. Ceny były bardzo wysokie, gdyż zagraniczni właściciele wołów, chcieli z zamknięcia granicy i z braku wołów korzystać: atoli kupujący byli ostrożni, pomnąc na niskie ceny w Wiedniu i Ołomuńcu. Parę najlepszych wołów płacono po 105 zr. m. k., parę krów po 50 do 60 zr. m. k. — Jeżeli granica nie będzie otwartą, na co się nie

zanosi, to nasz przyszły jarmark na woły (dnia 8. listopada przypadający) bardzo źle wypadnie.

Z *Wrocławia*, dnia 13. października. Wełna miała jeszcze przez dni kilka po naszym ostatnim jarmarku dobry pokup; tak iż w téj chwili zaledwie 3000 cetnarów na naszych składach pozostało, i to po największej części wełny jagnięcej, o którą nie tyle się dopytywano. Atoli i ta zapewne wkrótce się rozejdzie.
(*Preus. Handl. Zeit.*)

Instytut agronomiczny w Marymoncie pod Warszawą.

Allgemeine Preussische-Zeitung donosi z Warszawy pod dniem 9. października: Gmach na agronomiczny Instytut w Marymoncie jest już zupełnie ukończony. Część potrzebnego na to funduszu wzięto z rocznych składek dwustu uczniów, którzyto liczba na teraz przekroczone być nie może. Jedyny ten w swym rodzaju Instytut w Polsce, zjednał sobie dla sprawy agronomicznej pod przewodnią terazniejszego przełożonego, profesora Oczapowskiego tak wielką ważność, iż nie od rzeczy będzie publicznie o nim nadmienić. Marymont oddalony jest tylko o 3 wiorst od Warszawy, gdzie profesorowie mają swe pomieszkanie. Uczniowie pobierają od nich podczas dwu-rocznego kursu najszczególniej teoretyczną naukę w gospodarstwie wiejskiém, budownictwie, historii naturalnej, matematyce, rysunkach, w leśnictwie, administracyi, w prawie krajowém, w utrzymywaniu ksiąg rachunkowych i w praktycznym zastosowaniu weterynaryi; następnie obeznawają się dokładnie z religiją, z powinnościami ku pracującój klasie ludzi, z językiem niemieckim i rosyjskim, z tym ostatnim jednakże tylko o ile takowy dla zajmującego później półurzędową posadę właściciela dóbr jest potrzebny. Dla większego obeznania się z praktyczną uprawą roli odbywają uczniowie do przyległych włości wycieczki. Po ukończeniu przepisanego dwurocznego kursu zdaje uczeń egzamen i przy odejściu otrzymuje poświadczenie o swoim uzdatnieniu. Jeżeli tenże zechce później zostać także członkiem agronomicznego Towarzystwa w Warszawie, musi przez dwa lata pod dozorem jednego z gospodarzy praktycznych trudnić się wiejskiém gospodarstwem i przez przeciąg tego czasu nadsyłać towarzystwu doniesienia i rozprawy o wiejskiém gospodarstwie. Po upływie téj dwuletniej, praktycznej czynności otrzymuje dyplom i na mocy tego może być przy-

jęty jako członek do agronomicznego towarzystwa, jednakże tylko pod tym warunkiem, jeżeli swoje kształcenie w ojczystym kraju otrzymał i jeżeli na przyszłość tylko w swoim kraju, to jest w Polsce albo Rosyi pozostanie. Największa część praktycznie kształconych uczniów marymonckiego Instytutu udaje się dla rozwinięcia swój czynności do Rosyi, gdzie się dla nich w pieniężnym względzie korzystniejsze niżli w Polsce otwiera pole. Tak pobierający dopiero naukę jako też wykształceni już w powyższy sposób agronomowie są uwolnieni od wszelkiej służby wojskowej; owoż nawet w tém cesarskiem rozporządzeniu widzimy, że rząd ze swojej strony ma niejedną niezwykłą wzgląd na interesa agronomiczne. Wszyscy profesorowie agronomicznego Instytutu płatni są od rządu, a uczniowie płacą tylko za wikt i pomieszkanie stosunkowo małą kwotę 1000 złotych polskich rocznie. Nie masz wątpliwości, że ten instytut działa zbawiennie na główne źródło pomyślności w Polsce, a mianowicie na uprawę ziemi, gdyż dotąd wydał on już znaczną liczbę kształconych ekonomów dla kraju. — Jak słyszemy, doskonale agronomiczne dzieło profesora Oczapowskiego wyjdzie teraz także i w niemieckim języku.

Sprawozdanie ogólnego Zgromadzenia Galicyjskiego Stanowego Towarzystwa kredytowego o czynnościach władz Towarzystwa kredytowego i skutkach obrotu do końca pierwszego półrocza 1844:

Na podstawie §. 89. najwyższém postanowieniem z dnia 3. listopada 1841 ogłoszonych Statutów Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego, ogólne Zgromadzenie Stanów i Członków Towarzystwa kredytowego, czynności Władz tegoż Towarzystwa dnia 19. września t. r. rozpoznawszy, rachunki po koniec pierwszego półrocza 1844, to jest: za czas od 1. lipca 1833 do ostatniego czerwca 1844, przez komisyją z pośród siebie wyznaczoną, sprawdziwszy, wynikiłości tegoż w następującém do publicznej podaje wiadomości:

Po dzień rozpoznania czynności, doręczono Dyrekcyi 388 podań, o udzielenie pożyczki w listach zastawnych w ogólnej summie 6,232,600 zr., które rozwiązując, dozwolono pod słusznymi warunkami, pożyczkę ogółem 5,279,400 zr.

Summa listów zastawnych w skutek poprzedniczego dozwolenia na 242 pożyczek rzeczy-

wiście wydanych wynosi 3,455,800 zr., a wartość dóbr za tę pożyczkę na hypotekę podanych przez c. k. gubernialny Wydział rachunkowy ze względem na rektyfikowane podatki w stosunku do wykazanych przychodów, wprowadzona wynosi 12,825,781 zr. 39 $\frac{1}{2}$ kr.

Przeгляд sprawdzonego obrotu listów zastawnych i pieniędzy po czas pomienionego zamknięcia rachunków, okazują niżej umieszczone wykazy. *)

Od ostatniego ogólnego zgromadzenia, to jest, od dnia 19. września 1843 spłaciło Towarzystwo kredytowe rozmaite długi w zastępstwie siedemnastu Członków Towarzystwa w summie 224,424 zr. m. k.

Komisyja przez ogólne zgromadzenie wyznaczona przekonała się wreszcie, jako w wydziale konfekcyi i w kassie Towarzystwa wszystkie przepisy co do bezpieczeństwa i kontrolli należycie na uwadze miano, niemniej że Dyrekcyja i komisyja nadzorcza rewizyję tak kassy, jako też zapasów papierów i blankietów podług instrukcyi przedsiębrała. Zapisy długu członków Towarzystwa kredytowego osobno zachowane, są podpisami komisji nadzorczej stwierdzone, wiele i jakie listy zastawny na podstawie onychże wystawiono.

Komisyja przez ogólne zgromadzenie wyznaczona:

Alfred Hrabia Potocki, Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości rzeczywisty tajny Radca i Podkomorzy, Ochmistrz najwyższy koronny.

Alexander Hrabia Cetner.

Razimierz Bardeni, Krajczy koronny ces. austr. orderu Leopolda Kawaler.

Izydor Pietruski.

We Lwowie dnia 6. października 1844.

Na rozkaz i w imieniu ogólnego Zgromadzenia:

Leon Książę Sapieha,
Prezes Dyrekcyi.

Wacław Zaleski,
Dyrektor.

*) Dołączone jako *Dodatek nadzwyczajny* do dzisiejszej Gazety Lwowskiej w dwóch oddzielnych arkuszach druku.

TEATR POLSKI.

Jutro: *Marnotrawca*, melodramat czarodziejski z śpiewkami w 3 aktach.